

МАКТАБГАЧА YOSHLI BOLALARDA MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA O'YINLARNING AHAMIYATI

Musulmonova Shaxnoza To'lginovna
Nizomiy nomidagi TDPU o'qtuvchisi

Anotatsiya : Respublikamizda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni nutqini rivojlantirishda metodik tavsiyalarni yanada takomillashtirish o'yin har bir bolaning hayotining konstitutsiyaviy qismidir. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda o'yin bolalarga ham, kattalarga ham yoqadi chunki o'yin insonning tabiiy ehtiyojidir.

Abstract: In our republic, development of children's speech in preschool educational organizations is a constitutional part of everyone's external life in order to further provide methodological recommendations. Both children and adults like the game in pre-school educational institutions, because the game is a natural part of the human body.

Аннотация: В нашей республике развитие речи детей в дошкольных образовательных организациях является конституционной частью внешней жизни каждого человека с целью дальнейшего предоставления методических рекомендаций. Игра в дошкольных образовательных учреждениях нравится и детям, и взрослым, ведь игра является естественной частью человеческого тела.

O'yinlar - bu quvonch va baxt keltiradi, qoniqishni taklif qiladi va shu bilan birga bolalarning o'zlari, boshqalar va ularni o'rab turgan dunyo haqida bilish usulini ifodalaydi o'nikmalarga ega bo'ladilar va ijtimoiy munosabatlarni yaratadilar. Shuning uchun har bir bolaga etarli vaqt bo'lishi juda muhimdir o'yin uchun va o'yin uning hayotining muhim qismi ekanligiga ishonch hosil qilish uchun. Bolaning o'ynash usuli va u o'ynaydigan odam bilan, bolaning rivojlanish yo'lini o'zgartiring. Bolalar o'yinlarni uzoq vaqt oldin yaratgan. Ularni yaratmoqdalar bugun, o'zlari uchun va ularning ehtiyojlari uchun moslashtirilgan. O'yinlar ularning tabiiy ehtiyoji va asosiy faoliyatlaridan biridir.

Endi bolalar qaysi o'yinlarni ko'proq yaxshi ko'radi va nima uchun?-degan savol tug'iladi

Rol o'ynashni taklif qiladigan o'yinlar, o'z-o'zini tasdiqlash va o'zini tan olishga imkon beruvchi bosh qahramon.

– Dinamik o'yinlar, ularning mazmuni etarlicha harakat (motor qobiliyatlari) va tezkor intellektual reaksiyaga ega.

vazifani hal qilish.

– Bolalarning sog'lom hazil uchqunlarini taklif qiladigan va yaxshi kayfiyatni yaratadigan o'yinlar.

Eng foydali o'yinlar yuqorida aytib o'tilgan sifatlarning kombinatsiyasiga ega bo'lganlardir.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarning o'yinning jismoniy, ma'naviy, ma'naviy va jismoniy rivojlanishidagi roli va ahamiyatini ko'rsatadigan ko'plab tadqiqotlar bolaning intellektual, ijtimoiy va hissiy xususiyatlari. U orqali bolalar va kattalarning manfaatlari qoniqarli, ayniqsa, asrlar davomida an'anaviy o'yinlar alohida muassasa sifatida qabul qilingan hududlarda uyushtirilgan muloqot va bo'sh vaqtni o'tkazish. O'yinlar o'z mazmuni bilan bolalarning e'tiborini tortadi va ushlab turadi ta'lim beradi va yaxshi kayfiyatni yaratadi. Ulardan ba'zilari turli yo'llar va echimlarni taklif qiladi, masalan, etakchilar bolalar ixtirochi bolalar uchun mo'ljallangan yangi tarkibni yaratishga qaratilgan. Bilamizki o'yin bu hukmronlik qiladigan faoliyat ya'ni bolalar hayoti va bolalarni rivojlantirish va tarbiyalashda, ayniqsa, maktabgacha ta'lim muassasalarida alohida ma'noga ega davr. Shuning uchun ham bolalarning ta'lim-tarbiya jarayonida ular uchun sharoit yaratishga katta e'tibor qaratilmoqda o'yinlarni yoki boshqariladigan o'yinlarni o'z-o'zidan o'ynash va kattalar tomonidan oldindan belgilangan qoidalarga ega o'yinlar muayyan pedagogik ta'sirlarni amalga oshirish.

Didaktik va mobil o'yinlar faqat qasddan qilingan elementlarni ifodalaydi tashkil etilgan va yo'naltirilgan o'quv jarayoni. Ko'pincha kattalar didaktik va mobil o'yinlarning mazmunini beradi

bolalarga, shuningdek, ularni bajarish qoidalari. U o'yinni tashkil qiladi, boshqaradi va boshqaradi, lekin u bilan katta yoshdagi bolaning yoki o'yin mazmunini biladigan va o'zlashtirgan tengdoshlaridan birining vazifasi bo'lgan milliy o'yinlar o'ynash usuli. Milliy o'yinlar ko'pincha bolalarning bo'sh vaqti bo'lganda o'ynaladi. Bugun spektakl va o'quv jarayoni o'yin o'z jonini yo'qotmasligi kerakligini hisobga olgan holda bog'langan chunki o'yin bolalarni juda qiziqtiradigan va ularni rag'batlantiradigan faoliyat sifatida. O'qituvchi hamkorlik qilishi kerak o'yinda bolalar bilan; u ularga yakuniy yechimlar bilan emas, balki muammoni taklif qilish orqali yordam berishi kerak.

Bundan tashqari, u o'z imkoniyatlari haqida ongli bo'lishga yordam berishi kerak - o'yinda sherik bo'lish. Bolalar o'yin orqali ta'lim bolaning psixofizik salohiyatini yo'naltirishni anglatadi, lekin ayni paytda o'yin ijodkorlik asosi va bolaning spontanligi sifatida ko'rib chiqilishi kerak. Didaktik faoliyat orqali o'yinlar bolalarni o'z qobiliyatlariga ko'ra tashkiliy va ijodiy tarzda rag'batlantiradilar ularni o'rab turgan dunyo, ularning aqliy va boshqa qobiliyatlari va xususiyatlari.

Didaktik o'yinlarning mazmuni umumiy tasavvurni kengaytiradi bolalar ega bo'lgan dunyo, ularning qiziqishini boshqaradi, nutq faolligini rag'batlantiradi, so'z boyligini boyitadi va og'zaki muloqotni rag'batlantiradi. Maxsus tuzilgan o'yinlarni

qo'llash bilan mantiqiy-matematik, bola mantiqiy fikrlashni rivojlantiradi va intellektual jarayonlarni o'zlashtirgan maxsus ta'lim vaziyatlarini yaratadi:

Seriyalashtirish, tasniflash, raqamli konstruktsiya, vaqt va makonda qurilish va boshqalar. Bulardan tashqari zamonaviy didaktik o'yinlarda eski o'yinlarning ahamiyati va ahamiyatini belgilaydigan ko'plab ko'rsatkichlar mavjud.

An'anaviy bolalar o'yinlari. Kattalar o'zlarining sevimli bolalik o'yinlari haqida gapirganda, ular haqida gapirishlari kerak ularni qanday boshdan kechirganlari va bu ularga tengdoshlar doirasiga kirishga va jismoniy va jismoniy ko'rinishlarini ko'rsatishga qanchalik yordam bergan intellektual yutuqlar, do'stingiz yoki qiz do'stingizga o'z afzalliklari va sevgisini ko'rsating va yaxshi vaqt o'tkazing

yo'l. Bunday o'yinlar katta yoshdagi bolalardan birinchi navbatda aka-uka va opa-singillardan), keyin esa bolalardan o'rganilgan. Ota-Onalar oila a'zolari va o'qituvchilar. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar bugungi kunda ham bolalar eski an'anaviy o'yinlarni xursandchilik bilan o'ynashadi kompyuter o'yinlarining ko'rinishi bu bolalar rivojlanishining ba'zi sohalarini va ularning ijodini cheklashi mumkin

Xalq an'analarini o'yinlar orqali saqlash xalqimizni, yosh avlodni asrab-avaylash uchun zarurdir avlodlarimiz, ularning tekshirilgan, yaxshi va saqlanib qolgan an'anaviy qadriyatlarga asoslangan tarbiyasi. An'anaviy o'yinlar – a biz qadrlashimiz va saqlashimiz kerak bo'lgan xazina. Ular ta'lim uchun kuchli vositadir, chunki biz ular orqali erishamiz bilim, madaniyat tajribasi, odat va ko'nikmalarni rivojlantirish. An'anaviy o'yinlar orqali bolalar o'zlarining ehtiyojlarini tushunadilar harakat qiling, ba'zi muhim tajribalarga ega bo'ling, his-tuyg'ularni rivojlantiring va boshdan kechiring, nima borligi haqidagi taassurotlarni boshdan kechiring go'zal, xunuk, ularni nima baxtli yoki baxtsiz qiladi, ularning barcha his-tuyg'ularini faollashtiradi bolalarni ijodkorligini oshiradi nutqini yanada takomillashib boradi .

Adabiyotlar ro'yxati:

1. To'lqinovna, M. S. (2023). МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРДА НУТҚ О'СТИРИШ ЖАРAYONIDA BOLALARNING MUSTAQIL FIKRLASHGA O'RGATISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH. PEDAGOGS jurnali, 26(1), 163-165.
2. Musulmonova, S. T. (2022, November). BASIC PRINCIPLES OF CREATING A SUBJECT-DEVELOPING ENVIRONMENT. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE" THE TIME OF SCIENTIFIC PROGRESS" (Vol. 1, No. 3, pp. 140-144).
3. Musulmonova, S. T. (2023). USE OF THE METHOD OF POINT DEVELOPMENT IN TEACHING STUDENTS OF PRE-SCHOOL <http://web-journal.ru/> Часть-8_ Том-4_ Ноябрь -2023 ЛУЧШИЕ

- ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ 56 EDUCATIONAL ORGANIZATIONS TO THINK INDEPENDENTLY. Analysis of world scientific views International Scientific Journal, 1(4), 78-83.
4. To'lqinova, M. S. (2023). МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ TASHKILOTLARI TARBIYALANUVCHILARIDA RAVON NUTQQA O'RGATISH METODIKALARI.
 5. Д.Ф Халилова. «Эффективность совершенствования технологий развития социальной компетентности будущих воспитателей». Лучшие интеллектуальные исследования (журнал), 2023. 2023/9/12
 6. D Khalilova. Innovative educational environment as a factor for improving professional competence in developing social relationships in students. - Science and innovation, 2023.
 7. Камолова, Г. (2024, March). ИНТЕГРАТИВ ЁНДАШУВ АСОСИДА БЎЛАЖАК ТАРБИЯЧИЛАРНИНГ КАСБИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК ЖИХАТЛАРИ. In Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies (Vol. 3, No. 3, pp. 197-204).
 8. Abzalxanovna, S. M. (2024, March). ВО 'LAJAK TARBIYACHILARNING KASBIY METODIK KOMPETENSIYALARI MOHIYATI. In Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies (Vol. 3, No. 3, pp. 185-189).
 9. Abzalxanovna, S. M. (2024, March). KASBIY–METODIK KOMPETENSIYA TUSHUNCHASI. In Proceedings of International Educators Conference (Vol. 3, No. 3, pp. 78-81).
 10. Abzalxanovna, S. M. (2023). JAHON REYTINGI VA BO 'LAJAK TARBIYACHILARNI KASBGA YO 'NALTIRIB O 'QITISHDA METODIK TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASH-TIRISHNING NAZARIY ASOSLARI. Science and innovation, 2(Special Issue 13), 758-761.
 11. Artikbayeva A.A. Development of Professional Competencies of Students Based on Social Cooperation.. Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal 2 (2), 354-356
 12. Artikbayeva, A. A. (2023). DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF STUDENTS BASED ON SOCIAL COOPERATION DURING THE QUALIFICATION PRACTICE. Академические исследования в современной науке, 2(4), 68-70.